

Частна собственост и алтернативни разходи

В три предходни статии разгледах алтернативните разходи и важноста на тази концепция при разбирането на икономиката. Обсъдихме предимството, което пазарът има пред правителството при инкорпориране на алтернативните разходи в начина на смятане на взимашите решения. Пазарите насърчават общия интерес чрез разкриване на разходите, докато правителствата често облагодетелстват специални интереси чрез скриване на тези разходи. В тази статия ще разширя дискусията на алтернативните разходи чрез въвеждане на критичната роля на частната собственост. Частната собственост лежи в основата на пазарните икономики, защото без частна собственост и без размяната, която тя поощрява, хората биха били неспособни да вземат под внимание изцяло разходите от техните решения.

Твърде скъпо, за да караш

Представете си, че спечелите един Ролс Ройс *Silver Shadow* с платени застраховка, поддръжка, бензин и данъци. Въпреки че не е чак толкова добре като печалбата от лотарията, цената на този вид автомобили е около 250 000 долара. Това е добрата новина. Лошата е, че вероятно не сте достатъчно богат, за да карате тази кола. Първата ви реакция вероятно е: “Как така не мога да си позволя да я карам? Всичко е платено от някой друг.”

Наистина, но аз предсказвам, че вие ще решите, че колата е твърде скъпо да се кара. Независимо как сте получили Ролс Ройс, разходите за карането му са цената, която някой друг желае да плати за него. И тъй като колата е ваша частна собственост, не може да пренебрегнете този разход. Като собственик може да я продадете на цена, която отразява най-високата стойност, която някой ѝ придава. Така че ще продължите да карате своя Ролс, само ако оценявате карането поне толкова колкото (или повече от) това, което можете да купите с приблизително 250 000 долара, които някой любител на Ролс Ройсите желае да плати за него. Най-вероятно ще продадете Ролса, ще купите съвършено изискана и полезна кола за 20 000 долара и ще ви останат 230 000 долара като спестявания или за купуване на други неща.

Този разказ е фантастичен, разбира се, защото вие едва ли ще спечелите Ролс Ройс. Но той илюстрира един реален и важен въпрос – частната собственост кара хората да вземат под внимание алтернативният разход (стойността, от която са се отказали) на техните решения. Заради частната собственост това съображение е отличителен белег на пазарното действие и обяснява пазарното сътрудничество, което ръководи ресурсите и продуктите в ръцете на тези, които ги ценят най-високо.

Сътрудничество между любителите на птиците и любителите на колите

Членовете на Сдружението “Аудубон” се интересуват от защита на крехката естествена среда за птиците и другите животни. Лесно е да се предскаже как те се нахвърлят върху избора между защитата на дивата естествена среда и повишаване на наличността от бензин за мощните коли или за всички други коли. Например сдружението “Аудубон” силно се противопоставя на морското сондиране за нефт. Нефтените компании обещават (и наистина го правят) да вземат изключителни предпазни мерки, за да предотвратят нефтени разливи, но сдружението “Аудубон” не е доволно. Независимо от предпазните мерки, неговата позиция е: Не на морското сондиране!

Как могат любителите на колите да съобщят тяхното желание за по-евтин бензин на сдружението “Аудубон”, така че да го убедят да им го достави, рискувайки природната среда? Всъщност те са успели да направят точно това. Любителите на коли заедно с другите потребители на бензин убедили сдружението “Аудубон”, че стойността, която те поставят на бензина е алтернативен разход при защитата на природата, която

сдружението “Аудубон” не може да игнорира. Те са го направили чрез пазарната комуникация, базирана на частната собственост.

Сдружението “Аудубон” притежава дива област в Луизиана, позната като Резервата Рейни. Това е идеална среда за птици и други животни, но също така съдържа търговски количества петрол и природен газ, които петролните компании имат желание да използват. Човек може да си помисли, че, след като сдружението “Аудубон” притежава земята и може лесно да предотврати сондажи от страна на петролните компании, те биха направили това. Грешка! Сдружението “Аудубон” позволява на петролните компании да сондират там.

Разбира се то изисква компаниите да вземат силни предпазни мерки срещу петролни течове, но не толкова строги, колкото то твърди, че са необходими при морското сондиране. Защо е тази разлика? Тъй като сдружението “Аудубон” притежава Резервата Рейни, парите, които други желаят да платят за петрола, представляват една възможност, която би била пожертвана, ако то откаже да позволи сондиране. Но сдружението не се сблъсква с алтернативните разходи на морските сондажи, защото не ги притежава. То следователно няма мотивация да вземе под внимание интереса на другите към морския нефт.

Частната собственост не само мотивира сдружението “Аудубон” да сътрудничи с любителите на коли, но също така мотивира любителите на коли да сътрудничат със сдружението “Аудубон”. Техните покупки на бензин позволяват на сдружението “Аудубон” да придобие и защити дива естествена среда, което то смята за по-ценно от това, което е пожертвано в Резервата Рейни заради сондажите. Членовете на сдружението може да презират любителите на бързи коли, а те от своя страна да се подсмивват на любителите на птици, но заради частната собственост всеки взема под внимание интересите (и алтернативните разходи) на другите и действа така, че да подпомага интересите на другите.

Алтернативните разходи на военнопленниците

Европейските войни през Средните векове са били често доста мирни дела и пленниците обикновено са били третираны добре. Не е било необичайно враждуващите армии да преброяват броя на войниците на всяка страна и по-малката армия да се предава. Такава ненасилствена битка се е случвала, защото по тези времена войниците имали право на собственост върху пленниците, които са заловили. Това юридическо право включвало властта да се продадат пленниците на техните семейства, създавайки алтернативен разход за победителите, ако те убият своите пленници. Частни организации, някои от които религиозни ордени, започнали да се специализират като посредници между тези, които имали пленници за продажба и онези, които желаели да ги купят.

За нещастие на военнопленниците, когато се появили далекобойните оръжия и битките ръка срещу ръка станали необичайни, станало по-малко вероятно отделни войници да хващат пленници. Войната тогава станала по-брутална, не само заради подобрената технология за избиване, но и поради това, че собствеността върху пленниците преминала върху държавата. Тъй като алтернативните разходи за отделните индивиди намаляват когато собствеността принадлежи на държавата, става по-често срещано да се убиват или осакатяват пленници. Човешките същества очевидно не трябва да бъдат третираны като частна собственост. Но, заради феномена алтернативен разход, пленените войници са много по-добре като “частна собственост” отколкото като “обществена собственост”.

Частната собственост е съществена за сътрудничеството, което възниква от пазарното взаимодействие, защото то обезпечава, че хората ще вземат под внимание алтернативните разходи от техните действия. Тъжно и иронично е, че толкова много хора обвиняват частната собственост за проблеми, които съществуват заради липсата на частна собственост. Това ще бъде темата на следващата ми статия.